

Przedmiotowy System Oceniania z Fizyki dla L.O., Technikum i Z.S.Z

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej oraz realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.
2. Ogólne zasady WSO zawarte są w Statucie Szkoły w Rozdziale IX.
3. Szczegółowe wymagania edukacyjne odpowiadające poszczególnym ocenom szkolnym zawarte są w Planie Wynikowym nauczania fizyki.

Cele nauczania fizyki (wg taksonomii celów nauczania)

Poziom	Kategoria celów	Zakres
Wiadomości	A – zapamiętywanie wiadomości	1. Znajomość terminologii 2. Znajomość pojedynczych faktów 3. Znajomość konwencji fizycznych
	B – rozumienie wiadomości	1. Rozumienie pojęć, praw, zasad, reguł 2. Umiejętność dokonywania porównań i klasyfikacji 3. Znajomość teorii fizycznych
Umiejętności	C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	1. Prowadzenie obserwacji i przeprowadzanie pomiarów 2. Zastosowania fizyczne 3. Zastosowania pozafizyczne
	D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	1. Dostrzeganie problemów i znajdowanie sposobów ich rozwiązania 2. Interpretacja danych i formułowanie uogólnień 3. Budowa i weryfikacja modelu teoretycznego

4. Postawy kształtowane wśród uczniów na lekcjach (wg taksonomii celów praktycznych)

Poziom	Kategoria celów	Zakres
Wiadomości	A – zapamiętywanie wiadomości	1. Znajomość terminologii 2. Znajomość pojedynczych faktów 3. Znajomość konwencji fizycznych
	B – rozumienie wiadomości	1. Rozumienie pojęć, praw, zasad, reguł 2. Umiejętność dokonywania porównań i klasyfikacji 3. Znajomość teorii fizycznych
Umiejętności	C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	1. Prowadzenie obserwacji i przeprowadzanie pomiarów 2. Zastosowania fizyczne 3. Zastosowania pozafizyczne
	D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	1. Dostrzeganie problemów i znajdowanie sposobów ich rozwiązania 2. Interpretacja danych i formułowanie uogólnień 3. Budowa i weryfikacja modelu teoretycznego

5. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne, ustala się wg następującej skali:

1) celujący	6
2) bardzo dobry	5
3) dobry	4
4) dostateczny	3
5) dopuszczający	2
6) niedostateczny	1

Ocenianie Ucznia

Kontroli i ocenie podlega wszystko, co jest przedmiotem stawianych uczniom celów poznawczych i kształcących. Obejmują one trzy kategorie czynności:

- Znajomość i zrozumienie zjawisk, pojęć, praw, zasad, teorii i przyrządów
- Umiejętność stosowania wiedzy w sytuacjach typowych, tj. wykorzystywania wiadomości według podanych uprzednio procedur w sytuacjach, które wystąpiły na lekcjach
- Umiejętność stosowania wiedzy w sytuacjach nietypowych, tj. umiejętność samodzielnego stosowania wiedzy w nowych sytuacjach – rozpoznawaniu sytuacji problemowej i wykorzystania odpowiednich praw i zasad do rozwiązania problemu.

Uczeń jest oceniany w oparciu o różnorodne formy sprawdzające jego wiadomości i umiejętności takie jak:

1. Prace klasowe

- Obejmują większą partię materiału (np. 1 dział)
- Są zapowiedziane z 1 tygodniowym wyprzedzeniem
- Uczeń ma prawo do poprawy pracy klasowej w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyników sprawdzianu (dotyczy to również uczniów, którzy piszą prace klasową w drugim terminie)
- Poprawa pracy klasowej odbywa się w formie pisemnej w terminie ustalonym przez nauczyciela (dotyczy to również uczniów, którzy piszą pracę klasową w drugim terminie).
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej pisze ją terminie wyznaczonym przez nauczyciela

2. Kartkówki

- Kartkówki nie muszą być zapowiedziane i trwają około 15 minut (nie są poprawiane)
- Obejmują maksymalnie 3 ostatnie lekcje (nie wliczmy tutaj tematu „rozwiązywanie zadań”), mogą dotyczyć pracy domowej
- Uczeń nieobecny na kartkówce może ją pisać na następnej lekcji

3. Ocena odpowiedzi ustnej

- Może odbywać się indywidualnie lub grupowo
- obejmuje maksymalnie 3 ostatnie lekcje (nie wliczmy tutaj tematu „rozwiązywanie zadań”), może dotyczyć pracy domowej
- uczeń nie poprawia oceny odpowiedzi ustnej

4. Ocena aktywności na lekcji

- Dotyczy współpracy ucznia na lekcji zarówno z nauczycielem jak i innymi uczniami

5. Ocena aktywności poza lekcjami dotyczy

- Przygotowanie prezentacji, referatu lub debaty
- Przygotowanie materiałów na lekcję
- Wykonywanie pomocy dydaktycznych
- Angażowanie się w prace nad Festiwalem nauki lub Drzwiami Otwartymi
- Uzyskanie osiągnięć w konkursach przedmiotowych

6. Ocena zadania domowego

- Zazwyczaj ma formę pisemną
- Brak zeszytu (pracy domowej) należy zgłosić nauczycielowi przed lekcją.

Nauczyciel ustalając termin pracy klasowej pamięta o tym, że w ciągu dnia może się odbyć tylko jedna praca klasowa, a w ciągu tygodnia nie więcej niż trzy (wyjątek mogą stanowić zajęcia edukacyjne, z których lekcje odbywają się raz w tygodniu). Powyższe ustalenia nie dotyczą kartkówek sprawdzających wiadomości z co najwyżej trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- Rozpoznaje, nazywa i potrafi wyjaśnić podstawowe zjawiska fizyczne
- Zna podstawowe prawa i zasady fizyczne
- Potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- Opanował 50% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B wymienionych w planie wynikowym (co stanowi około 30% wszystkich wymagań)

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, które spełnia ponadto wymagania podstawowe związane ze zrozumieniem wiadomości:

- Potrafi wyjaśnić poznane prawa i zasady fizyczne
- Zna podstawowe wzory i jednostki wielkości fizycznych
- Potrafi rozwiązywać proste zadania i wykonywać proste doświadczenia
- Opanował 90% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B wymienionych w planie wynikowym (co stanowi około 50% wszystkich wymagań)

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia ponadto wymagania rozszerzające związane ze stosowaniem wiadomości w sytuacjach typowych:

- Potrafi wykorzystać wiadomości do rozwiązywania typowych zadań i problemów

- Potrafi samodzielnie rozwiązać zadanie lub problem, wykonać doświadczenie
- Opanował 90% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B oraz 50% wiadomości i umiejętności z kategorii celów C i D wymienionych w planie wynikowym (co stanowi około 75% wszystkich wymagań)

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia ponadto wymagania dopełniające związane ze stosowaniem wiadomości w sytuacjach problemowych

- Wykorzystuje zdobytą wiedzę w nietypowych sytuacjach problemowych
- Projektuje i wykonuje doświadczenia
- Samodzielnie rozwiązuje zadania rachunkowe i problemowe
- Krytycznie korzysta z różnych źródeł informacji
- Opanował 100% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B oraz 75% wiadomości i umiejętności z kategorii celów C i D wymienionych w planie wynikowym (co stanowi około 90% wszystkich wymagań)

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który sprostą wymaganiom na wyżej wymienione oceny a ponadto spełnia wymagania w punkcie 1 lub w punkcie 2.

1. Punkt pierwszy:

- Opanował 100% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B oraz 75% wiadomości i umiejętności z kategorii celów C i D wymienionych w planie wynikowym (co stanowi około 90% wszystkich wymagań)
- Potrafi stosować wiadomości w rozwiązywaniu trudnych sytuacji problemowych
- Samodzielnie rozwija swoje zainteresowania
- Stosuje nietypowe metody rozwiązywania zadań i problemów
- Osiąga sukcesy w konkursach lub olimpiadach fizycznych

2. Punkt drugi:

- Opanował 100% wiadomości i umiejętności z kategorii celów A i B oraz 100% wiadomości i umiejętności z kategorii celów C i D wymienionych w planie wynikowym (co stanowi 100% wszystkich wymagań)

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności, które są niezbędne dla dalszego procesu kształcenia. Nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych oraz nie potrafi rozwiązywać prostych zadań nawet z pomocą nauczyciela.

Prawa i obowiązki ucznia

Uczeń ma prawo do:

- Jawnego i sprawiedliwego oceniania
- Nauczyciel na prośbę ucznia lub rodzica udostępnia do wglądu w szkole pisemną, sprawdzoną i ocenioną pracę ucznia w terminie ustalonym przez nauczyciela

- Oceny wszystkich form aktywności
- Poprawy pracy klasowej
- Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji przed lekcją. Jeśli przedmiot jest realizowany w wymiarze do 2 godzin tygodniowo uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie w semestrze. Jeśli przedmiot jest realizowany w wymiarze powyżej 2 godzin tygodniowo uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowanie w semestrze.
- „Szczęśliwy numer” zwalnia ucznia tylko z pisanie w tym dniu niezapowiedzianej kartkówki lub odpowiedzi ustnej.

Uczeń ma obowiązek

- Regularnie uczęszczać na zajęcia i nie spóźniać się
- Uczciwie i samodzielnie pisać prace klasowe, sprawdziany, prace domowe
- Być właściwie przygotowanym do zajęć z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych
- Mieć na lekcji właściwe pomoce (podręcznik, zeszyt, zbiór zadań)
- Przestrzegać zakazu korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych na lekcjach

Tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej:

- 1) Uczniowie, którzy chcieliby uzyskać wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną, bezpośrednio po poinformowaniu ich o ocenach przewidywanych przez nauczyciela, zgłaszają ten fakt nauczycielowi, co jest odnotowane w dzienniku lekcyjnym w części „notatki”.
- 2) Nauczyciel informuje uczniów o warunkach uzyskania oceny wyższej – w tym celu przypomina wymagania edukacyjne odpowiadające poszczególnym ocenom szkolnym.
- 3) Nauczyciel wyznacza termin (nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej) oraz formę sprawdzenia wiedzy i umiejętności ucznia w celu ustalenia spełnienia wymagań na ocenę wyższą niż przewidywana.
- 4) Po sprawdzeniu spełnienia wymagań nauczyciel ustala ocenę klasyfikacyjną i informuje o niej ucznia.
- 5) Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie był obecny w wyznaczonym przez nauczyciela terminie sprawdzenia jego wiedzy i umiejętności w celu ustalenia oceny wyższej, otrzymuje ocenę przewidywaną.
- 6) Uczniowi, który nie był obecny z przyczyn usprawiedliwionych (wymagane usprawiedliwienie na piśmie) nauczyciel ustala inny termin sprawdzenia wiedzy i umiejętności (nie krótszy niż 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej).

Praca nauczyciela fizyki z uczniem zdolnym:

- Opracowywanie indywidualnych planów pracy
- Opracowywanie, dobór skutecznych form i metod pracy
- Motywowanie, aktywizowanie uczniów
- Wykorzystywanie potencjału intelektualnego ucznia zdolnego
- Analizowanie osiągnięć
- Dzielenie się uwagami, doświadczeniami, spostrzeżeniami
- Zachęcanie uczniów zdolnych do samorealizacji
- Praca z uczniem zdolnym w ramach koła fizycznego

Praca nauczyciela fizyki z uczniem mającym trudności w nauce:

- Nauczyciel rozwija u ucznia aktywność i motywuje do dobrej pracy
- Pobudza ucznia do rozwijania ciekawości poznawczej i samodzielnej pracy w różnych sytuacjach, a także podejmowania samodzielnych decyzji do rozwiązywania coraz to trudniejszych zadań
- Wzmacnia u ucznia wiarę we własne siły i poczucie odpowiedzialności za wykonywanie własnych działań
- Kształtuje u ucznia umiejętność pracy indywidualnej i zespołowej
- Wypracowuje nawyki obowiązkowości i systematyczności oraz wzbudza zainteresowanie czytelnicze
- Praca z uczniem słabym odbywa się w ramach koła fizycznego

Dostosowanie wymagań do możliwości ucznia ze specyficznymi trudnościami w nauce.

Przedmiot nauczania: fizyka

1. Wydłużenie czasu przeznaczonego na pisanie prac kontrolnych (10 min. w ramach przerwy).
2. Powtarzanie i czytanie poleceń do zadań.
3. Sprawdzanie stopnia zrozumienia poleceń i orientacji w znakach matematycznych, a w przypadku wątpliwości ucznia tłumaczenie ich.
4. Stwarzanie dodatkowych sytuacji, w których uczeń wykazuje swoje umiejętności.
5. Pozytywne wzmacnianie – system pochwał i nagród.
6. Dostosowanie zadań w sprawdzianach do możliwości ucznia poprzez:
  - Sformułowanie krótkich, precyzyjnych poleceń
  - Podkreślanie ważniejszych treści
  - Umieszczanie dodatkowych wskazówek do odczytu wykresów, tabel itp.
  - Udostępnianie dodatkowych pomocy dydaktycznych i materiałów.
7. Wskazanie dodatkowych elementów rozpoznawczych pomocnych w ćwiczeniach związanych z orientacją przestrzenną.
8. Wskazywanie różnych sposobów pomocnych w obliczeniach .
9. Zaznaczanie na pracach kontrolnych przy nazwisku litery „D”.
10. Obowiązkowe uczestniczenie w zajęciach wyrównawczych.